

Ako ten, ktorý slúži

Ked' teda ja, Pán a Majster, umyl som vám nohy, aj vy ste povinní navzájom si umývať nohy.

Ján 13: 14

Ale ja som medzi vami ako ten, čo slúži.

Lukáš 22: 27

V predošlej úvahe sme premýšľali o tom, aké právo má Pán očakávať od svojich vykúpených, že budú nasledovať jeho príklad. „Aj vy máte jeden druhému umývať nohy.“ Toto je slovo, ktorého plný význam by sme chceli pochopiť. Podoba sluhu, ktorú prijal Pán Ježiš, očistenie, ktoré bolo účelom jeho služby, a sila lásky, ktorá ho k tomu hnala, to sú tri hlavné myšlienky, ktorými sa chceme bližšie zaoberať.

Najprv premýšľajme o podobe sluhu, ktorú na seba vzal. Všetko bolo pripravené na poslednú večeru, dokonca aj voda, ktorou podľa vtedajších zvyklostí mali byť umyté nohy hostí; chýbal iba otrok, ktorý by túto prácu vykonal. Každý čakal na toho druhého; nikomu z dvanástich ani nenapadlo, že by sa mal sám znížiť k tomu, aby vykonal túto službu. Aj pri stole sa ešte stále zaoberali myšlienkami na to, ktorý z nich bude najväčší v očakávanom kráľovstve (Lukáš 22:26-27). Zrazu Pán Ježiš vstal (bolo to potom, ako sa posadili k stolu), odložil svoje rúcho, opásal sa zásterou a začal umývať ich nohy. Aká krásna scéna, ktorú pozorovali i anjeli s úctivým obdivom! Pán Ježiš, vládca vesmíru, skrze ktorého bolo všetko stvorené, na ktorého povel boli pripravené légie anjelov, ten, ktorý by láskavým slovom mohol určiť, ktorý z učeníkov sa má podujat' k tejto službe, on sám zaujal miesto otroka; svojimi svätými rukami sa dotýka zaprášených nôh a umýva ich. Toto urobil v plnom vedomí svojej Božej slávy, pretože Ján hovorí: „Ježiš vedel, že mu dal Otec všetko do rúk, a že vyšiel od Boha a ide k Bohu.“ Rukám, do ktorých Boh dal všetko, nie je nič nečisté. U Boha nikto nie je ponížený tým, že koná nenápadnú službu; naopak, skrze tých, ktorým ju zveruje, sa môže i tá najmenšia práca stať vyvýšenou a cennou. V tom, čo by sme my ľudia nazvali hlbokým ponížením, vidí náš Pán nebeskú slávu, a skrze toto poníženie chce svojej Cirkvi prekliesniť cestu pravého požehnania. Práve preto, že je Otcom milovaný Syn, do ktorého rúk Otec všetko dal, práve preto mu nebolo zaťažko takto hlboko sa skloniť. Keď Pán Ježiš prijal podobu sluhu, ukázal, podľa akého zákona sa radia hodnosti v jeho Cirkvi. Čím vyššie v milosti človek túži stáť, tým väčšiu radosť mu musí pôsobiť byť služobníkom všetkých. „A kto by sa medzi vami chcel stať prvým, bude vašim sluhom“ (Matúš 20:27); „A kto z vás je najväčší, nech vám je služobníkom“ (Matúš 23:11).

Sluha musí mať vždy pred očami prácu a záujmy svojho Pána a musí mu záležať na tom, aby Pán videl, že sa snaží o to, čo je užitočné a potrebné Pánovi. Toto robil Pán Ježiš: „Lebo ani

Syn človeka neprišiel, aby jemu slúžili, ale aby on slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.“ (Marek 10:45) „Ale ja som medzi vami ako ten, čo slúži.“ Tak teda aj ja musím medzi Božími deťmi žiť ako služobník všetkých. Ak chcem byť požehnaním pre druhých, môže sa to stať iba prostredníctvom pokornej, láskavej ochoty slúžiť im bez toho, že by som sa staral o svoju vlastnú česť a vlastné pohodlie. Musím nasledovať príklad Pána Ježiša a umývať nohy jeho učeníkov. Služobník to nepovažuje za poníženie, nehanbí sa, že naňho budú hľadieť ako na podriadeného; slúžiť iným je jeho úloha, jeho povolanie. Dôvod, prečo často nie sme pre ostatných požehnaním, je v tom, že sa považujeme za lepších v milosti a daroch, alebo prinajmenšom za rovnocenných. Ak by sme sa však najprv naučili od nášho Pána porovnávať sa s druhými v požehnanom zmýšľaní služobníka, akým veľkým požehnaním by sme boli pre svoje okolie! Kiež by sme dali tomuto Pánovmu príkladu v jeho Cirkvi miesto, ktoré mu prináleží. Moc jeho prítomnosti by sa hneď mohla prejaviť.

V čom ale spočíva táto práca, ktorú Pán Ježiš zveril učeníkom v duchu pokornej služby? Umývanie nôh poukazuje na dve veci: najprv na očistenie a obnovenie tela, potom aj na očistenie a vykúpenie duše. Po celý čas, čo Pán Ježiš žil na zemi, boli tieto dve skutočnosti vždy spojené! „Chorí sa liečia a chudobným sa zvestuje evanjelium.“ Pri chromých a mnohých iných chorých bolo uzdravenie tela predobrazom a zaslúbením života pre dušu.

Učeníci Pána Ježiša určite spoznali, keď počuli príkaz: „... aj vy ste povinní navzájom si umývať nohy.“ Hoci Pán Ježiš nezabúda, že vonkajší, telesný život je bránou k vnútornému zmýšľaniu ducha, neprestajne má ako hlavný záujem pred očami vykúpenie duše; avšak i tak si ako cestu priblíženia k duši volí ochotnú službu lásky v malých, neviditeľných veciach každodenného života. Ako služobník sa nedokazoval tým, že by odkrýval a karhal chyby; nie, živé svedectvo o tom, čo znamená byť nasledovníkom Pána Ježiša, vydáva svojou láskavosťou a prívetivosťou, ktorou sa v každodennom živote ukazovalo, že je vždy ochotný a pripravený pomáhať a slúžiť. Slovo z úst takej osoby má moc a ľahko si nachádza cestu k druhému. Keď sa taký človek dostane do styku s hriechom, prevrátenosťou a odporom človeka, tak namiesto toho, aby bol sklúčený, vytrvá v láske, pretože myslí na to, koľko trpezlivosti s ním má Pán Ježiš a ako ho denne očisťuje. Je si preto vedomý toho, že je od Boha povolaným sluhom k tomu, aby sa ponížil do najväčšej hĺbky, aby slúžil ľuďom a zachránil ich dokonca aj vtedy, keď by to znamenalo položiť sa pod ich nohy.

Takýto život láskypnej služby sa môžeme naučiť len od Pána Ježiša. Ján píše: „Miloval svojich, ktorí boli na svete, až do konca ich miloval.“ (Ján 13:1) Láske nie je nič príliš ťažkým, láska nikdy nehovorí o obeti, ktorú musí priniesť. Rada dá všetko, aby milovanému učinila dobre, hoci by bol toho nehodný. Z lásky sa Pán Ježiš stal služobníkom; a len skrze lásku sa nám toto postavenie a práca služobníka stanú tak vzácnymi, že v tom i my vytrváme, nech to stojí, čo chce. Možno niekedy, podobne ako Pán Ježiš, budeme musieť umývať nohy aj Judášovi, ktorý nás za to odmení nevďačnosťou a zradou. Pravdepodobne sa stretneme aj s nejakým Petrom, ktorý najprv odmietne našu službu so slovami „Nikdy mi nebudeš umývať nohy!“, neskôr ale bude s ňou nespokojný, kým nepristúpime na jeho netrzeplivé: „Nielen nohy, ale aj ruky a hlavu.“ Len láska, nebeská, nezrušiteľná láska pôsobí trpezlivosť, odvahu a múdrosť pre túto veľkú službu, ktorú nám zveril náš Pán skrze svoj svätý príklad, pričom hovorí: „Aj vy ste povinní navzájom si umývať nohy.“

Ó, moja duša, tvoja láska tu nestačí, preto pozorne počúvaj toho, ktorý hovorí: „Zostaňte v mojej láske.“ Jedinou túžbou tvojej duše má byť to, aby ti Pán Ježiš ukázal, ako veľmi ťa miluje, a aby ťa on sám zachoval v jeho láske. Ako ten, ktorého miluje Pán, ži každodenne vo vedomí, že jeho láska ťa umýva a očisťuje, neustále ťa nosí a žehná. Táto jeho láska, vyliata v tebe, bude potom aj z teba prúdiť k druhým a tebe sa stane veľkou radosťou nasledovať jeho príklad a umývať nohy tvojich bratov. Nestážuj sa na nedostatok lásky a pokory u druhých, ale o to viac sa modli, aby Pán skutočne prebudil svoj ľud, aby tento verne nasledoval jeho šľapaje, aby aj svet poznal, že si berie od neho príklad. Ak to nebude jasné v tvojich očiach hneď, ako si zaželaš, nechaj sa tým vyburcovať k ešte vrúcnejšej modlitbe, aby Pán aspoň v tebe našiel takého učeníka, ktorý bude rozumieť a dokazovať to, že milovať a slúžiť ako Pán Ježiš je nielen jeho najväčšou radosťou a blahom, ale aj spôsobom, ako sa stať radosťou a požehnaním pre druhých.

Môj Pane, vydávam sa Ti k tomuto požehnanému životu a službe. Na Tebe som videl, že duch služobníka je kráľovským duchom, ktorý zostúpil z neba a znovu sa do neba navrátil.

Ty, večná láska, prebývaj vo mne, aby môj život bol taký ako ten Tvoj a aby som ako Ty mohol i ja povedať: „Ja som medzi vami ako ten, čo slúži.“

Oslávený Syn Boží, Ty vieš, že Tvoj duch má v nás ešte tak málo miesta a že tento život služobníka je v protiklade so všetkým, čo svet považuje za úctyhodné a žiadostivé. Ty si však prišiel preto, aby si nás naučil, čo je správne v Tvojich očiach, a aby si nám ukázal, čo nebesia vidia ako česť – stať sa najmenším a slúžiť. Ty, ktorý nám dávaš nielen nové myšlienky, ale aj nové pocity, daruj mi srdce podobné Tvojmu, srdce plné Svätého Ducha, srdce, ktoré dokáže milovať tak, ako miluješ Ty. Pane, Ty si mi dal svojho Svätého Ducha; Tvoja plnosť je mojím dedičstvom; v radosti vo Svätom Duchu môžem žiť tak, ako si žil Ty. Vydávam sa k životu v službe, ako bola Tvoja. Nech je vo mne tá istá myseľ, ktorá bola v Tebe, v ktorej si sa vzdal slávy, prijal si podobu sluhy a ponížil si sa tak hlboko, že si bol nájdený ako človek. Áno, Pane, nech skrze Tvoju milosť zmýšľam rovnako, ako si zmýšľal Ty. Amen.

Skrátená 3. kapitola z knihy Andrew Murray *Na podobu Ježiša Krista*. (Úvahy o požehnanom živote a našom premieňaní sa na podobu Božieho Syna). Pôvodný názov knihy v angličtine *Like Christ*

Pre misijné účely pripravila MSEJK Bratislava (2018) pod vedením zodpovedného redaktora Imricha Fülöpa. Publikované so súhlasom zodpovedného redaktora MSEJK.